

Hans Richter: *Visionäres Portrait. Ekstase durch Verzweiflung gefährdet*, 1917. Galerie Berinson

Medlemsbladet for Venner af Kunstmuseet i Tønder

NORDISK KUNST & WEGNER

FORMANDEN HAR ORDET

Kære medlemmer

Onsdag den 4. marts var dagen for vores årlige generalforsamling i Venneforeningen. Vi havde sat 110 stole frem i forventning om, at der skulle være så rigeligt, men vi måtte i gang med at finde museets sidste stole frem, idet ikke mindre end 160 engagerede medlemmer havde fundet deres vej til generalforsamlingen. Det er vi i bestyrelsen virkelig taknemmelige for, så stor tak til jer alle herfra .

Jeg fremførte min beretning. En beretning, hvor jeg kom året rundt med henblik på de forskellige aktiviteter, der har været og nogle af de tiltag, vi har sat i gang. Efterfølgende rundede jeg beretningen af med min dybeste bekymring for Kunstmuseets videre udvikling, idet organisationsændringen for efterhånden tre år siden i Museum Sønderjylland med al tydelighed har sat meget dybe spor i organisationen, senest med Anne Blonds opsigelse.

Beretningen blev godkendt og taget til efterretning med efterfølgende kommentarer fra salen, først fremført af tidligere redaktør Stig E. Sylvest og formand for Tønder Handelsstand Anders M. Jacobsen. Begge ytrede stor bekymring for Kunstmuseet i Tønder. Anders M. Jacobsen: "Vi kan som borgere se den nye strategi på 3. år fejle og ødelægge". Denne strategi har ifølge Anders M. Jacobsen ikke kun medført en personalemæssig katastrofe på Kunstmuseet, men også: "Grundlaget for den positive udvikling, som vi i årtier har nydt godt af i handelslivet i Tønder, er væk.". Med andre ord, vi har været vidner til, at et besøgstal, der tidligere lå på næsten 40.000 besøgende, er blevet halveret, hvilket med al tydelighed ses i bybilledet.

Generalforsamlingen gav efterfølgende Venneforeningens bestyrelse det opdrag at fremsende en bekymring for den ledelsesmæssige og personalemæssige situation på Kunstmuseet i Tønder. Samtidig beder generalforsamlingen Tønder Kommunalbestyrelse, som ansvarlig ejer, at tage ansvar for Kunstmuseet i Tønders fremtid. Dette er straks fremsendt til Kommunalbestyrelsen.

I forgangne weekend havde jeg fornøjelsen at tage del i Nolde Museets Venners årlige generalforsamling i Seebüll. Ved generalforsamlingen fik jeg mulighed for at fortælle om vores Venneforening og de forskellige aktiviteter, vi har sat igang. Berørte også nogle af de udfordringer, vi arbejder med, herunder muligheden for at tiltrække et yngre publikum og dermed styrke interessen for Kunstmuseet. Interessant var det, at Nolde Museets Venner arbejder med lignende udfordringer, så her var det oplagt, at vi hen over grænsen kunne finde fællesfodslag. I mit indlæg kom jeg også ind på situationen på Kunstmuseet i Tønder, og på samme måde, som vi i Venneforeningen, ytrede man på generalforsamlingen sin dybeste bekymring for denne udvikling. Blandt andet med henvisning til, at mangler der 15. – 20.000 besøgende i Tønder, så har dette også indflydelse på besøgstallet på Nolde Museet.

Uanset situationen på Kunstmuseet i Tønder arbejder vi i bestyrelsen ufortrødent videre og kan se frem til det næste interessante foredrag i vores kunsthistoriske foredragsrække, hvor temaet er Kubisme/Futurisme.

Foredraget var oprindeligt programsat til den 18. marts, men er desværre udskudt på grund af Coronavirus. Vi udsender ny dato til jer pr. mail, men I kan også holde jer orienteret på vores hjemmeside, som vi opdaterer løbende.

Med Venlig Hilsen

Jesper Steenholdt

GENERALFORSAMLINGEN

Den 4. marts i foreningen Venner af Kunstmuseet i Tønder

Årets generalforsamling blev afholdt i Kunstmuseets hal og der var mødt ca. 160 medlemmer.

Formand Jesper Steenholdt bød velkommen.

Forsamlingen valgte Anna Frejbæk til dirigent, og dirigenten konstaterede at generalforsamlingen var rettidigt indkaldt.

Formanden aflagde beretning og fortalte, at bestyrelsen har valgt at fokusere og arbejde på nogle nye og få, men væsentlige punkter for vores forening og dens fremtidige udvikling. Vi har behov for at se fremad og tænke på næste generation af medlemmer, og i den forbindelse er vi nu i dialog med Tønder Gymnasium.

Som noget nyt lægger vi alle mødereferater på vores hjemmeside for derigennem at bringe bestyrelsens arbejde tættere på medlemmerne. På hjemmesiden har medlemmerne mulighed for at skrive til os, og de kan dermed få en uddybende forklaring. På den måde sikrer vi en god og fortløbende dialog. Nyhedsbreve vil senere indgå som element fra vores hjemmeside.

Samarbejdet hen over grænsen med Nolde Museets og Richard Haizmann Museets Venneforeninger skal udvikles og styrkes med gensidig deltagelse i hinandens arrangementer som opstart.

I det forgangne år kan vi se tilbage på nogle skønne udstillinger, der har været her på Kunstmuseet. Henrik Saxgrens fotografiske fortolkning af Tønder Marsken, Kvindernes Surrealisme og ikke mindst udstillingen Mangfoldige former af Sigurjon Olafsson. Det har været berigende at tage del i omvisningerne i tilknytning til udstillingerne. Der blev rettet en stor tak til Anne Blond og hendes team for deres professionelle tilgang til formidlingen ved disse omvisninger.

Foredragsrækken om det 20. århundredes kunsthistorie blev sat i gang i januar. Rigtig mange har rost tiltaget og mange deltager i foredragene. Bestyrelsen sætter stor pris på, at det er lykkedes at få programsat denne foredragsrække med lokale kompetente foredragsholdere.

Venneforeningen har bekostet fremstillingen af folderen 'SKULPTUR I TØNDER', og vi er glade for, at vi kan bidrage til så flot et værk til glæde og gavn for mange. Folderen er udført i en meget fin kvalitet som udtryk for den udsøgte kvalitet, som Skulpturhaven afspejler.

Kort før sommerferien havde bestyrelsen et møde med direktør for MSJ Henrik Harnow. På mødet tog vi klart afstand til, at en del af medlemsgebyret skulle gå retur til MSJ. Venneforeningen bidrager på forskellige måder, der skaber værdi. En værdi der langt overstiger det ønskede beløb. Venneforeningen byder bl.a. ind med frivillig assistance ved at deltage i vagtrunderinger ved særlige udstillinger. Som det ligger nu, er dette punkt taget af dagsordenen.

Bestyrelsen har ikke kunnet undgå at følge med i og være vidne til personaleudfordringerne på Kunstmuseet i de seneste år. Det har vi i vennekredsen ikke kunnet lukke øjnene for - det vidner nemlig om dårlig medarbejdertrivsel, hvilket indikerer et dårligt psykisk arbejdsmiljø. Derfor rettede bestyrelsens formand i september sidste år personlig henvendelse til et medlem af bestyrelsen i MSJ for at få en afklaring om trivsel og sygefravær i MSJ. Siden strukturændringerne i MSJ har vi blandt personalet oplevet uro, utryghed og frustration, der igennem de seneste par år har medført de føromtalt personaleudfordringer.

GENERALFORSAMLINGEN

Nu ser vi følgerne heraf. Vores skattede og dygtige medarbejder Anne Blond har valgt at opsige sin stilling som enhedsleder i MSJ. At Anne ikke længere er på Museet finder bestyrelsen dybt bekymrende for byens Kunstmuseum og Tønder i øvrigt.

Vi kan, som Venneforening - og vi repræsenterer rigtig mange medlemmer - udtrykke vores dybeste bekymring og det med rette, men det ligger ikke i vores lod at komme med en løsning, for så vidt ej heller at gøre noget ved det. Det er en ren kommunalpolitisk opgave i Tønder.

Efter bestyrelsens beretning var der kommentarer fra salen omkring situationen på Museum Sønderjylland fra tidligere redaktør på avisen Jydske Vestkysten, Stig Sylvest, som udtrykte meget stor bekymring omkring Museums Sønderjyllands organisationsform, drift og ledelsesstruktur, og selvfølgelig i særdeleshed for Kunstmuseet i Tønder og personalesituationen her.

Tønder Handelsstandsforenings formand Anders Jacobsen havde et indlæg, som han kaldte et opråb. Han sagde bl.a.: "For godt og vel 3 år siden var vi 5 formænd for hhv. Handelsstanden, Turismen, Erhvervsrådet, Håndværkerforeningen og Venneforeningen, som gik sammen for at bevare og fastholde et stærkt, blomstrende, levende, inspirerende og vigtigst af alt - selvstændigt ledet Kunstmuseum i Tønder med eget budget. Vi gik forrest for at bevare dette aktiv for Tønder, idet Kunstmuseet er en grundsten i det flow af turister, som besøger vores egn. Besøgstal på over 40.000 i 2014 med Wegner 100-udstillingen og noget nær det samme med Henry Moore udstillingen har helt klart haft en positivt afsmittende effekt på handelslivet i Tønder by til glæde og gavn for alle.

Den hidtidige selvstændige kunstfaglige ledelse, indtil for 3 år siden, med Ove Mogensen i front, derefter med Anne Blond i front, sikrede Tønder besøgstal, som var hidtil uset i Sønderjylland. Vi formænd advarede for 3 år siden på det allerkræftigste imod at ændre en opskrift, som dokumenteret HAR leveret i forhold til besøgstal. Der blev ikke lyttet! I stedet gennemførtes en ny strategi med en ny ledelsesform, som umyndiggjorde alle i MSJ og underlagde dem en topstyret ledelse med det eneste resultat, at topledelsen har kastet Kunstmuseet i Tønder og hele Museum Sønderjylland ud i en personalemæssig katastrofal udvikling. Vi kan som borgere se den nye strategi på 3. år fejle og ødelægge.

Handelsstandsforeningen, erhvervsfolk og borgere opfordrer Generalforsamlingen i Venneforeningen til at bemyndige jeres bestyrelse til at gå til vores Kommunalbestyrelse og opfordre dem til at handle, da vores museer i Tønder bliver ledelsesmæssigt mishandlet og misrygtet på borgernes og skatteydernes bekostning.

En bemyndigelse fra Generalforsamlingen vil gøre vores Venneforenings bestyrelse i stand til med fuld styrke at påvirke vores politikere til at kræve en fyrtårns-løsning, hvor vi har et Kunstmuseum med eget budget, egen ledelse på højt niveau som hidtil og uden indblanding og topstyring fra Haderslev".

Fremlæggelse af revideret årsregnskab

Kasserer Erik Sørensen fremlagde regnskabet, der blev vist på storskærm. Regnskabet blev godkendt.

Indkomne forslag

Der var ingen.

Fastsættelse af kontingent

Bestyrelsen foreslår uændret kontingentet. Forslaget blev godkendt.

Valg af bestyrelsesmedlemmer

Gerda Rosendahl og Anne Mette Friis Pedersen blev genvalgt. Nyvalg til Birgitte Gabs.

GENERALFORSAMLINGEN

Valg af suppleanter

Anja Kjølby og Bent Gade blev valgt som suppleanter.

Valg af revisorer og revisorsuppleant

Arne Andersen blev genvalgt. Peter Tietge blev genvalgt. Frieda Matzen valgt som revisorsuppleant til 2021.

Evt.

Ingen forslag modtaget.

Formanden Jesper Steenholdt takkede dirigenten for veludført arbejde.

Herefter afsluttede formanden generalforsamlingen. Bandet Malleuk fra Tønder underholdt på flot vis på deres helt egen måde. Derefter var der lodtrækning af gevinster, og så blev der serveret øl, vand, ostehapsere og chokolade i cafeen/kunsthall.

KATALOG

I forbindelse med udstillingen Medgang & Modgang – Udvekslinger mellem dansk og tysk kunst Før / Nu udgiver Museum Sønderjylland et omfattende og illustrationsrigt katalog af Søs Bech Ladefoged og Amalie Marie Laustsen(red.). Her giver museumsinspektør ved MSJ-Sønderborg Slot, René Rasmussen, et indblik i hertugdømmerne Slesvig og Holstens skæbne som kasterbold mellem to lande i krig, og projektforsker ved Statens Museum for Kunst, Jesper Svenningsen

dykker ned i de kunstnere, der kom i klemme mellem Danmark og Tyskland i perioden omkring De Slesvigske Krige. Museumsinspektør ved den Hirschsprungske Samling, Camilla Klitgaard Laursen, åbner for et blik på de nye kunstneriske udvekslinger op til det nye århundrede og sætter fokus på to af realismens helt fremtrædende skikkelser i henholdsvis Danmark og Tyskland, P.S. Krøyer (1851-1909) og tyske Max Liebermann (1847-1935). Museumsinspektør Søs Bech Ladefoged forholder sig til de danske kritikeres negative syn på de nye strømninger fra Tyskland i begyndelsen af det 20. århundrede ved at sammenholde eksempler på værker af danske og tyske kunstnere fra perioden, mens kunstkritiker og forfatter Lisbeth Bonde perspektiverer dansk og tysk samtidskunst ved at se på kunstneriske udvekslinger fra mellemkrigsårenes Berlin og op til i dag. Historiker Uffe Østergaard binder sløjfen på historien om det dansk-tyske forhold med et stort blik på de mentale forskelle mellem Danmark og Tyskland både før og nu. Kataloget er årets bog for Venner af Kunstmuseet i Tønder og kan hentes i ét eksemplar per husstand på Kunstmuseet i Tønder.

MEDGANG OG MODGANG

28. marts – 6. september 2020

Udvekslinger mellem dansk og tysk kunst

Forholdet mellem Danmark og Tyskland har haft sine op- og nedture. Det har været præget af nære venskaber og udvekslinger, men også af fjendskab og krig. Selvom fejden imellem de to lande har været drevet af politiske forhold, har den også haft indflydelse på kulturlivet, og hvordan strømninger, stil og kunstnere fra Tyskland er blevet opfattet – og til tider afskrevet i Danmark til trods for den korte geografiske afstand. Det har resulteret i et brud på det nære bånd mellem den danske og tyske kunst, og skabt et begrænset kendskab til nabolandets kunsthistorie.

Udstillingen Medgang og modgang – Udvekslinger mellem dansk og tysk kunst Før tager publikum med på en fælles dansk-tysk kunsthistorisk rejse fra 1820 og frem til tiden lige omkring Anden Verdenskrig. Udstillingen dykker ned i forskellige perioder, hvor der kan spores venskaber og gensidig påvirkning i kunsten, men også hvor forholdet har været anspændt, eller hvor kunsten har bevæget sig i hver sin retning. Fra fællesskab til national kamp og krig, over udvekslinger på tværs af grænsen, til en fornyelse af kunstens udtryk i det 20. århundrede over en trang til eksperimenter og avantgarde.

Vejen er brolagt med forskellige udtryk og præget af stærke holdninger til den tyske kunstscene. Og så er der afvigerne. De kunstnere, der krydsede grænsen for at finde inspiration i de tyske kunstmetropoler som Dresden, München, Düsseldorf og Berlin og dem, der vendte mod det lille land i Norden med havet, lyset og København.

I vores samtid synes skellet imidlertid ikke så tydeligt. Samtidskunsten i både Danmark og Tyskland lader sig inspirere af hele verden og behandler i høj grad internationale problemstillinger såsom klimaforandringer, kulturelle forskelle, psykiske og fysiske grænser. Den danske og den tyske samtidskunstscene er således interessant i forhold til at kunne perspektivere den dansk-tyske hads – og kærlighedshistorie. Fire danske og fire tyske kunstnere udforsker i udstillingen her på Brundlund grænser i en bredere forstand med værker, der på forskellig vis reflekterer over skel mellem mennesker og nationaliteter.

Medgang og modgang – Udvekslinger mellem dansk og tysk kunst spænder over 200 års kunsthistorie på Museum Sønderjyllands to kunstmuseer og er med til at markere Genforeningsjubilæet og Det dansk-tyske Kulturelle Venskabssår i år. Oplev den historiske del Før på Kunstmuseet i Tønder og den nutidige del Nu på Kunstmuseet Brundlund Slot.

Udstillingen er udskudt på ubestemt tid, men vi glæder os til at åbne den for jer så snart, det er muligt.

SOMMERUDFLUGT TIL FANØ DEN 17. MAJ

Venner af Kunstmuseet i Tønder tilbyder en heldags-ekskursion til Fanø med besøg på det lille fine Fanø Kunstmuseum i Sønderho, som har over 1000 værker i samlingen, samt besøg i Johnny Madsens atelier i Nordby på Realen, som er en form for kulturhus. Realen kalder sig selv for Fanøs Kulturhjerter.

Fanø Kunstmuseum er et dansk kunstmuseum, der ligger i hjertet af landsbyen og kunstnerkolonien Sønderho på den sydvestjyske ø Fanø. Museet viser, indsamler, bevarer, udforsker og formidler kunst udført af kunstnere med tilknytning til Fanø. Fanø Kunstmuseum blev etableret i 1992 i Sønderho i den fredede bygning, som Kromann i 1868 havde bygget som købmandshandel og skibsproviant.

Aktuelt udstiller museet under temaet Vadehavets kunst på Fanø. Museet har selv en del malerier med dette emne, men derudover håber vi at kunne se et skibsmaleri af Drachmann, samt et par malerier af Sigurd Swane, som Museet låner af andre museer.

På førstesalen i den gamle bygning vil der være en fin samling af Ruth Heidemann – Fanø Kunstmuseums grundlægger. I den nye bygning vil der være en fotoudstilling, hvor fem kunstnerne på hver deres måde vil skildre landskabet.

Dagens program

Vi mødes ved Kunstmuseet og kører mod Fanø kl. 8.30

Efter ankomst til Fanø ca. kl. 10.30 besøger vi Realen og ser her Johnny Madsens malerier. Der vil være rundvisning i to hold.

De medbragte sandwiches spises på Realen, hvor der tilkøbes vand/øl på galleriet. Drikkevarerne er for egen regning og er en form for betaling for besøget og rundvisningen.

Der er afgang mod Sønderho kl. 13 fra Realen.

I Sønderho besøger vi Fanø Kunstmuseum kl. 13.30, og igen er der rundvisning i to hold med lokal guide.

Den medbragte kaffe nydes ved bussen efter museumsbesøget og der er afgang fra Sønderho mod Tønder kl. 16 med hjemkomst ca. kl. 18

Pris pr. person 295 kr.

Inkl. bustur, museums entre, omvisninger, sandwich, samt kaffe og kringler

Tilmelding senest den 4. maj på mail til Birgitte Gabs: birgitte@gabs.dk med oplysning om navn og antal, eller på tlf. nr. 28 57 21 18 .

Maks. deltagerantal er 50 personer, ved overtegning foretages lodtrækning og herefter får alle besked. **NB Udflugten bliver kun en realitet, hvis det er muligt i forhold til Corona**

KALENDER

28. marts kl. 15.00: Åbning af udstillingen MEDGANG OG MODGANG
Udstillingen er udskudt på ubestemt tid
17. maj kl. 8.30: Sommerudflugt til Fanø

Tjek vennerafkunst.dk vedrørende datoer for den kunsthistoriske foredragsrække.

EN HILSEN FRA NY MUSEUMSINSPEKTØR

Kære Venneforening!

Mit navn er Amalie Marie Laustsen, og de næste 12 måneder er jeg ansat som museumsinspektør på Kunstmuseet i Tønder.

Kort om mig: Jeg er 29 år og oprindeligt fra Vejle men kommer til at bosætte mig i en hyggelig lejlighed her i Tønder. Med mig i bagagen har jeg en bachelor i kunsthistorie og en kandidat i journalistik, og så er jeg tidligere ansat på Museum Jorn som koordinator og PR-medarbejder. Jeg glæder mig meget til at lære jer og hele huset at kende – så tøv ikke med at gribe fat i mig, når I ser mig på museet.

NORDISK KUNST OG WEGNER

VENNER
AF KUNSTMUSEET I TØNDER

Venner af Kunstmuseet i Tønders bestyrelse

Formand: Jesper Steenholdt, Email: j.steenholdt@hotmail.com, Telefon: 24 41 07 96

Næstformand: Mogens Frisk

Sekretær: Anne Mette Friis Pedersen

Kasserer: Erik Sørensen, Email: leneoge@gmail.com, Telefon: 22 56 27 95

Medlem: Gerda Rosendahl, Birgitte Gabs og Lotte Gotthardsen

Ansvarlig iflg. Presseloven: Jesper Steenholdt

Oplag: 0 eksemplarer. Dette nr. udgives kun digitalt.

46. udgave